

der udlaant i direkte Laan til Kommuner 4,076,000 Kr., foruden at der er købt Kommunekreditforeningsobligationer til 1,035,000 Kr. Tror man ikke, at alene Bortfaldet af disse Beløb vil øve en ganske overordentlig Indflydelse med Hensyn til Vilkaarene for Optagelse af kommunale Laan her i Landet? Jeg forstaaer ikke, at man kan benægte det.

Hvad de øvrige Forsikringselskaber angaar, mente ogsaa den højtærede Finansminister, at de Beløb, som tages fra dem, vilde gaa bort fra Laanemarkedet for faste Laan. Her skal jeg bemærke — jeg tror ikke, jeg nævnedes det under mit første Foredrag i Dag —, at dette Laanemarked i Øjeblikket er ganske overordentlig vanskeligt stillet, idet den sædvanlige Af-sætning til Udlandet af vore Kreditforeningsobligationer stopper, og ikke ubetydelige Masser af dem vender tilbage. I hvert Fald er Markedet saa overordentlig trykket, at det yderligere Svind, der gennem den Maade, hvorpaa dette Statslaan agtes stiftet, gaar i de Midler, der er særligt bestemte til Udlaan til faste Ejendomme og til Udlaan til Kommuner, vil være overordentlig føleligt. Det vil man ogsaa faa at erfare, hvis dette Statslaan bliver til Virkelighed.

Jeg kunde heller ikke være tilfreds med den, som jeg syntes, meget stejle Maade, hvorpaa den højtærede Minister stillede sig med Hensyn til Spørgsmaalet om Skattedækning. Det har ikke været Meningen her i Dag at afkræve den højtærede Minister nogen Erklæring i Enkelt-heder om, hvordan han tænker sig denne Dækning foretaget, men det har ganske vist været Meningen at udtale, at Dækning er nødvendig, absolut nødvendig. Imidlertid vil der jo blive nedsat et Udvalg, og i dette vil vi faa Lejlighed til at forhandle om Sagen. Jeg kan og vil ikke opgive Haabet om, at det gennem denne Forhandling vil lykkes os at komme til en Forstaaelse i denne Sag. Den højtærede Minister sagde selv her, ganske vist i en anden Sammenhæng, at Regeringen havde Ansvar for at bringe Sagerne i Orden, dermed begrundede han Nødvendigheden af at optage det store Laan. Men Sagerne er ikke bragte i Orden ved at optage et Laan som dette. Sagerne er først bragte i Orden, naar man foruden at optage det nødvendige Laan paa den Maade, man nu kan blive enig om, tillige skaffer de nødvendige Midler til Forrentning og Afdrag af dette Laan.

Schovelin: I det allervæsentligste kan jeg henholde mig til, hvad det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) nys har udviklet. Navnlig maa jeg endnu en Gang afgørende understrege, at en Gang, om ikke i dette Øjeblik, saa dog under Sagens Forløb, maa der fra Regeringens Side gives et bindende Program for, hvilken Dækning der kan tilvejebringes for den faste Udgift, som Staten her paatager sig ud over det normale.

I øvrigt vil jeg kun gøre et Par Bemærkninger til de Betragtninger, den højtærede Minister har gjort gældende. Han synes at mene, at vi fra vor Side slet ikke lagde nogen som helst Vægt paa eller tog i Betragtning, at vi befandt os i ualmindelige Forhold, i Forhold, der er paa-virkede af den Kriststilstand, som de os omgivende Lande er stedt i. Dette er, synes mig, saa meget mere uretfærdigt, som jeg netop bestemt pointerede, at naar Forholdene var af den Art, skulde man netop under Hensyn til deres ekstraordinære Karakter vogte sig for at følge den Fremgangsmaade, den højtærede Minister har fulgt ved at lægge Beslag paa, hvad jeg kalder den sidste Reserve, thi jeg gad vide, hvad man saa havde tilbage, hvis det egentlige Ragnarok skulde komme over Landet. Og det er i Grunden den egentlige Hovedindvending, der kan rettes mod den højtærede Ministers Finanspolitik.

Den højtærede Minister bærer helt og udelukkende Ansvar for, at Skattebeviserne er udstedte til 5 pCt. Rente. Han gjorde et Slags Forsøg paa at skyde det over paa Lovgivningsmagten, men selv om det ganske vist staaer i Loven af 2. August d. A., at de skulde bære 5 pCt. Rente, maa vi huske paa, at det var, hvad man kunde kalde en Paniklov, det var en Lov, der blev vedtaget under Omstændigheder, hvor Finansministeren maatte bære det hele og fulde Ansvar, ogsaa for det Tal, der blev sat. Det havde vel i den Tid, der er forløbet siden da, hvor vi har faaet forelagt det ene Lovforslag efter det andet, har haft Rigsdagen inde med dette Øjemed, været muligt, hvis forstandige Overvejelser havde ført til et andet Resultat, at faa denne Lov forandret, saa at der f. Eks. blev sat 4 pCt. Som Følge deraf bærer den højtærede Finansminister det fulde Ansvar for, at det er 5 pCt. Men det synes ogsaa — til stor Forbavselse vistnok for alle her og vist ogsaa udenfor —, som om det er det Stand-